

Miljø- og Fødevareministeriet
Att. Maria Sommer Holtze (Masom@mfvm.dk)
Slotsholmsgade 12
1216 København K

4. januar 2019

Vedr. høring om udkast til Kommissionens direktiv om ændring af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/128/EC for så vidt angår etablering af harmoniserede risikoindikatorer

Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Planteværn takker for muligheden for at fremkomme med kommentarer til Kommissionens fremlagte forslag til ændring af direktiv 2009/128/EC vedrørende etablering af harmoniserede risikoindikatorer (HRI).

Som det bl.a. fremgår af det fremsendte rammenotat er et af hovedformålene med direktiv 2009/128/EC at reducere risikoen fra forbruget af pesticider for mennesker og miljø samt fremme integreret bekæmpelse. Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Planteværn bakker som udgangspunkt op om det anførte formål, og støtter ligeledes, at der ved fastlæggelse af de harmoniserede risikoindikatorer lægges vægt på, at der af hensyn til implementeringen prioriteres let målbare kriterier. Vi deler i det store hele regeringens holdning til det fremlagte forslag og finder det desværre tvivlsomt, om de foreslåede ændringer med introduktion af hhv. indikator 1 og 2 vil kunne bidrage til at understøtte formålet.

Som det også fremgår af Kommissionens forslag er der i dag meget begrænsede statistiske data, indsamlet efter fælles kriterier på europæisk plan, tilgængelige jf. forordning 1185/2009. Fra vores side havde vi gerne set, at Kommissionens første skridt havde været at indføre harmoniseret indberetning af data og at Kommissionen på det grundlag havde stillet forslag om etablering af HRI på relevante områder, indenfor en overskuelig årrække. Kommissionens konkrete forslag bærer præg af at være en forhastet midlertidig løsning af hensyn til procesuel fremdrift, mere end det er et reelt bidrag til værktøjskassen, og uden skelen til, hvilken risiko de konkrete indikatorer tjener til at anskueliggøre.

Forslaget skal gennem harmonisering tjene til at styrke en bæredygtig anvendelse af pesticider; men reelt kan harmoniseringsværdien af forslaget diskuteres: data vil ikke kunne sammenlignes landene imellem og kan dermed ikke tjene til relevant erfaringsudveksling. Ambitionsniveauet for de foreslåede indikatorer kunne med fordel være højere; det er i alle aktørernes interesse at der vedtages indikatorer, der udtrykker en reel værdi og indikatorer, der ikke kan anfægtes. Overordnet set finder vi at arbejdet med fastlæggelse af HRI på fælles europæisk plan bør ske på et fagligt grundlag, der gør det muligt dels at vurdere den konkrete potentielle risiko samt at det sker på et grundlag, der gør det muligt at foretage sammenligninger medlemslandene imellem – med de variationer i arealanvendelse og afgrøderotationer der

end måtte være i de konkrete lande - for derved at realisere potentialet i erfaringsudveksling af "best practice" med fx IPM på tværs af grænser. Allerede af den grund bør det være obligatorisk for medlemslandene at opføre og informere om de solgte mængder fordelt på kategorier.

De foreslåede HRI antages ikke i den nuværende form at ville spille nogen rolle for Danmarks arbejde jf. direktiv 128/2009; tværtimod bør vores danske model, med fastlæggelse af pesticidbelastningsindekset, have potentiale til at tjene som inspiration i europæisk HRI sammenhæng. Som det fremgår af rammenotatet er vægtningen indenfor grupperne ikke fagligt begrundet, men udtryk for en politisk prioritering. En politisk besluttet vægtning rummer i sig selv en række udfordringer når formålet med etablering af HRI er at etablere en enkel måde at kommunikere om potentiel risiko ved anvendelsen af visse stoffer. Efter vores synspunkt kunne stofferne i gruppe 2 med fordel inddeles yderligere og reflektere den variation i risiko som fagligt gør sig gældende de konkrete stoffer indbyrdes, som kommer til udtryk ved fastlæggelse af stoffernes toksikologiske egenskaber, som anført i Pesticide Properties Database (PPDB – Footprint databasen). Der ville således være grundlag for at differentiere indenfor gruppe 2 og dermed ikke nødvendigvis tildele alle stofferne vægtningen 8, men evt. hhv. 2, 4, 6, og 8 ved grupperet inddeling efter toksikologiske og miljømæssige egenskaber. Yderligere kan det undre at gruppe 3 stofferne alle tildeles vægtningen 16, idet der alt andet lige er forskel i opfattelsen af stoffernes potentielle risiko beroende på deres iboende egenskaber. På den baggrund kunne en sontring i vægtningen mellem kategori E og F være relevant.

I forlængelse heraf bemærkes ift. indikator 2 at også værdien af denne indikator kan synes begrænset, idet dispensationspraksis bliver et indirekte udtryk for risikoen forbundet med anvendelsen af pesticider. Som det også fremgår af rammenotatet forekommer det ikke rationelt at antallet af dispensationer udgør grundlaget for udtryk for risikoen, netop henset til at en række af de danske dispensationer vil vedrøre stoffer, som er godkendt i andre medlemslande på baggrund af stoffernes vurdering efter forordning 1107/2009. Relevansen af indikator 2 ville således antageligt øges i det omfang indikator 2 alene relaterer sig til dispensationer vedrørende kategori G stoffer.

Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Planteværn noterer sig regeringens foreløbige generelle holdning, herunder at der arbejdes for en udvikling af indikatorerne, og indgår gerne i videre dialog med ministeriet om forslaget. Vi håber regeringen vil genoverveje muligheden for at lægger yderligere pres på den siddende kommission mhp. at fremme indikatorer af reel værdi, desuagtet det vil forudsætte en udskydelse af vedtagelsen af forslaget. Vi ser frem til at følge forhandlingerne.

Med venlig hilsen
Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Planteværn

Morten Pedersen
Afdelingschef

Tanja Andersen
Direktør